

Het Nederlandse kabinet baseert het smaakjesverbod (met uitzondering van tabakssmaken) in e-sigaretten op verouderde en verkeerde inzichten rondom e-sigaretten, de schadelijkheid van e-sigaretten, mogelijke opstap van e-sigaretten naar gewoon roken etc.

Wetenschappelijke consensus: e-sigaret is véél minder schadelijk dan gewone sigaret

De e-sigaret is in meerdere Westerse landen, zoals het Verenigd Koninkrijk en Nieuw-Zeeland, een zeer effectief rookstopmiddel gebleken. In die landen is het aantal rokers veel lager en sneller gedaald dan in Nederland. Dat komt voornamelijk omdat de overheden van het VK en Nieuw-Zeeland rokers actief wijst op de relatieve schadelijkheid van de e-sigaret ten opzichte van gewoon roken. Door over te stappen van de gewone sigaret op de e-sigaret kunnen rokers aanzienlijke gezondheidswinst halen. Daarover bestaat wereldwijd consensus onder nagenoeg alle wetenschappers en gezondheidsexperts.

Door beperking e-sigaret schiet de overheid tekort bij de bescherming van de bevolking

Door de e-sigaret in Nederland verder aan banden te leggen, onder ander door het smaakjesverbod, en te streven naar een rookvrije en een dampvrije generatie schiet het Nederlandse kabinet ernstig tekort in haar zorgplicht richting rokers. Na de invoering van een smaakjesverbod zal het aantal rokers naar verwachting stijgen, omdat de 400.000 Nederlandse e-sigaretgebruikers makkelijker kunnen terugvallen op het roken van gewone sigaretten. Ook zullen minder mensen een e-sigaret gebruiken om te stoppen met roken, waardoor zij naar verwachting langer doorroken.

Laatste wetenschappelijke inzichten staan haaks op onderbouwing smaakjesverbod in Nederland

De toonaangevende Britse antirookorganisatie Action on Smoking and Health (ASH) heeft in augustus 2022 de laatste stand van de wetenschap rondom e-sigaretten op een rij gezet. Deze inzichten staan haaks op de verouderde inzichten die het Nederlandse kabinet gebruikt om het smaakjesverbod te rechtvaardigen. De inzichten staan hieronder opgesomd en zijn afkomstig uit een informatiedocument van ASH over e-sigaretgebruik onder jongeren. Dit document is bedoeld voor ambtenaren op het terrein van volksgezondheid, lokale autoriteiten, raadsleden, scholen, ouders en detailhandelaren.

<https://ash.org.uk/resources/view/ash-brief-for-local-authorities-on-youth-vaping>

Goede regulering e-sigaretten vermindert aantal rokers en experimenteergedrag jongeren

De overheid doet er verstandig aan om e-sigaretten goed te reguleren. Het doel zou moeten zijn om e-sigaretten aantrekkelijk te houden voor rokers en de jeugd en niet-rokers niet in aanraking te laten komen met de e-sigaret. Een goed voorbeeld is het beleid van Nieuw-Zeeland. Daar mogen alleen e-sigaretten met smaakjes worden verkocht via de e-sigaretspciaalzaak. Andere bevoegde verkopers mogen alleen e-sigaretten met tabaks- en mintsmaak verkopen. In deze winkels mogen, net zoals in Nederland, geen minderjarigen komen. Op die manier komt de jeugd niet in aanraking met e-sigaretten.

Over ASH

Action on Smoking and Health (ASH) is opgericht door het grootste Britse artsengenootschap het Royal College of Physicians. Het doel van ASH is om een einde te maken aan de schade die door tabak wordt veroorzaakt. ASH is een toonaangevende expert op het gebied van

tabaksontmoediging en levert dagelijks deskundig commentaar, bewijsmateriaal en beleidsinzichten.

Volgens ASH bestaan er veel mythes op het gebied van vaperen

1. Er zijn veel mythes over nicotine en vaperen, vaak gemeld in de media - de feiten worden hieronder uiteengezet:

Hoe verhoudt de hoeveelheid nicotine in een vaperen zich tot een sigaret?

2. Wegwerpvapen bevatten NIET evenveel of meer nicotine als een pakje van 20 sigaretten. Bij een vergelijking bevat een Britse standaard 2 ml wegwerpvape 40 mg nicotine, een gemiddeld pakje van 20 sigaretten bevat 250 mg nicotine¹, wat meer dan zes keer zoveel is.
3. Zowel bij roken als vaperen wordt een klein deel van het nicotinegehalte opgenomen door de gebruiker en hangt grotendeels af van de manier waarop een sigaret of vaperen wordt gebruikt en niet zozeer van wat erin zit. Voor het roken van een pakje sigaretten zijn tussen de 160 en 320 trekjes nodig.² Populaire wegwerpvapen zoals de Elf Bar³ en Geek Bar⁴ bevatten naar verluidt ongeveer 600 trekjes, maar trekjes van vaperen ZIJN NIET gelijkwaardig aan trekjes van sigaretten.

Is vaperen een opstap naar roken?

4. Er is GEEN sterk bewijs dat vaperen een voorbode is van roken.⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰ Sommigen die eerst vaperen uitproberen kunnen overgaan tot het roken van sigaretten, maar dit verband werkt in beide richtingen en er zijn gemeenschappelijke risicofactoren voor beide gedragingen; dit bewijst niet dat vaperen later roken veroorzaakt.¹¹¹²
5. Als vaperen een opstap naar roken zou zijn, zou je verwachten dat met de toename van vaperen de daling van het aantal rokers zou stoppen of weer zou gaan stijgen. Integendeel, tussen 2012 en 2018, toen het gebruik van e-sigaretten vanuit een lage basis in Engeland snel toenam, bleef het aantal rokers dalen. Onder 11-15-jarigen daalde het huidige roken van 8% naar 5% en het ooit geprobeerd hebben te roken van 23% naar 16%,¹³ en onder 16-plussers daalde het percentage rokers van 20% naar 16%,¹⁴ wat de gateway-hypothese NIET ondersteunt.

Is vaperen zeer verslavend?

6. De meeste jongeren die vaperen proberen raken NIET verslaafd aan nicotine. Degenen die vaperen hebben veel minder kans om verslaafd te raken dan degenen die roken,¹⁵ zelfs in de VS waar de nicotineconcentratie veel hoger is (5% in vergelijking met de maximaal toegestane 2% in het Verenigd Koninkrijk).¹⁶

Is nicotine giftig?

7. Hoewel nicotine bevattende e-liquids, net als andere drugs, buiten het zicht en bereik van jonge kinderen moeten worden gehouden, is overdosering op nicotine ZELDZAAM, en resulteert meestal in lichte symptomen die van korte duur zijn, meestal braken.¹⁷ Nicotine heeft therapeutische toepassingen en nicotine vervangende therapie zoals kauwgom en pleisters zijn door de MHRA goedgekeurd voor stoppen met roken, niet alleen door volwassenen, maar ook door kinderen vanaf 12 jaar.

Is vaperen schadelijk?

8. We kunnen nog niet precies zeggen wat de risico's van vaperen op de langere termijn zijn, maar die zullen waarschijnlijk aanzienlijk lager zijn dan bij roken. Dit komt omdat de niveaus van blootstelling aan giftige chemicaliën van vaperen maar een heel klein deel zijn van die van roken.¹⁸ We weten ook nog niet of hetzelfde deel van de mensen hun leven lang zal vaperen als sigaretten roken, of dat mensen dezelfde hardnekkige problemen zullen hebben om te stoppen.
9. E-sigaretten zijn al 15 jaar op de markt in het VK en zijn sinds 2013 het populairste hulpmiddel bij het stoppen.¹⁹ Gedurende die tijd is vaperen NIET in verband gebracht met wijdverspreide gezondheidsproblemen in het VK. Tussen mei 2016, toen haar meldsysteem werd uitgebreid tot vaping producten, en januari 2022 ontving de MHRA 257 gele kaart meldingen over 720 meldingen van bijwerkingen in verband met vaperen, waarvan de meeste niet-ernstig waren. Tussen januari en december 2021 waren er 297 meldingen over 601 reacties op de interactieve Drug Analysis Profiles (iDAPS) van de MHRA voor medicinaal toegestane nicotinevervangingstherapieën, zoals patches en kauwgom. MHRA-rapporten tonen een verband aan, maar bewijzen GEEN oorzakelijk verband.
10. Britse voorschriften VERBIEDEN het gebruik van ingrediënten in nicotinehoudende e-vloeistof die in verhitte of onverhitte vorm een risico voor de menselijke gezondheid vormen. Verboden chemicaliën zijn onder meer vitamine E-acetaat, dat bij vaperen ernstige aandoeningen aan de luchtwegen veroorzaakt (bekend als "EVALI"), en diacetyl, waarvan is aangetoond dat het in grote hoeveelheden "popcornlongen" veroorzaakt.²⁰
11. Een uitbraak van ernstige aandoeningen aan de luchtwegen (bekend als 'EVALI') in de VS in 2019 WAS NIET veroorzaakt door het vaperen van nicotine, maar door het vaperen van cannabis waaraan vitamine E-acetaat was toegevoegd.²¹ Toen het verband met vitamine E-acetaat eenmaal was vastgesteld, nam de uitbraak snel af, omdat mensen stopten met het gebruik ervan. Tussen maart 2019 en januari 2020 waren er meer dan 2.600 gevallen van mensen die in het ziekenhuis werden opgenomen met 'EVALI' en 60 sterfgevallen gemeld aan de Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC).²² In januari 2020 had de MHRA 20 meldingen van ernstige ademhalingsymptomen en vier sterfgevallen ontvangen, die niet allemaal als causaal verband werden beschouwd, waarbij slechts 1 sterfgeval in verband werd gebracht met 'EVALI'.²³

-
- ¹ Kozlowski LT, Mehta NY, Sweeney CT, Schwartz SS, Vogler GP, Jarvis MJ, West RJ. [Filter ventilation and nicotine content of tobacco in cigarettes from Canada, the United Kingdom, and the United States](#). *Tob Control*. 1998 Winter;7(4):369-75. doi:10.1136/tc.7.4.369. PMID: 10093170; PMCID: PMC1751464.
- ² National Cancer Institute. The FTC Cigarette Test Method for Determining Tar, Nicotine, and Carbon Monoxide Yields of U.S. Cigarettes. Report of the NCI Expert Committee. Tobacco Control Monograph No. 7. [Chapter 11 Human Smoking Patterns](#). Bethesda, MD: U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health, National Cancer Institute. NIH Pub. No. 96-4028, August 1996.
- ³ VapeUK. Elf Bar NC600 Disposable Kit Available from: <https://vapeuk.co.uk/elf-barnc600-disposable-kit> on 9 August 2022].
- ⁴ VapeUK. Geekvape Geek Bar S600 Disposable Kit [online] Available from: <https://vapeuk.co.uk/geekvape-geek-bar-s600-disposable-kit> on 9 August 2022].
- ⁵ Sun R, Mendez D, Warner KE. Is adolescent e-cigarette use associated with subsequent smoking? A new look. *Nicotine Tob Res*. 2022;24:710–8
- ⁶ Khouja JN, Wootton RE, Taylor AE, Davey Smith G, Munafò MR. Association of genetic liability to smoking initiation with e-cigarette use in young adults: A cohort study. *PLoS medicine*. 2021 Mar 18;18(3):e1003555.
- ⁷ East K, Hitchman SC, Bakolis I, Williams S, Cheeseman H, Arnott D, McNeill A. The association between smoking and electronic cigarette use in a cohort of young people. *Journal of Adolescent Health*. 2018 May 1;62(5):539-47.
- ⁸ Beard E, Brown J, Shahab L. Association of quarterly prevalence of e-cigarette use with ever regular smoking among young adults in England: a time-series analysis between 2007 and 2018. *Addiction*. 2022 March.
- ⁹ Chan GC, Stjepanović D, Lim C, Sun T, Shanmuga Anandan A, Connor JP, Gartner C, Hall WD, Leung J. Gateway or common liability? A systematic review and metaanalysis of studies of adolescent e-cigarette use and future smoking initiation. *Addiction*. 2021 April;116(4):743-56.
- ¹⁰ Khouja JN, Suddell SF, Peters SE, Taylor AE, Munafò MR. Is e-cigarette use in nonsmoking young adults associated with later smoking? A systematic review and metaanalysis. *Tobacco Control*. 2021 Jan 1;30(1):8-15.
- ¹¹ Vanyukov MM, Tarter RE, Kirillova GP, Kirisci L, Reynolds MD, Kreek MJ, et al. Common liability to addiction and "gateway 4 hypothesis": theoretical, empirical and evolutionary perspective. *Drug Alcohol Depend*. 2012;123(Suppl 1):S3–17.
- ¹² Shahab L, Brown J, Boelen L, Beard E, West R, Munafò MR. Unpacking the gateway hypothesis of e-cigarette use: The need for triangulation of individual-and populationlevel data. *Nicotine and Tobacco Research*. 2022 Feb 9.
- ¹³ NHS Digital. [Smoking, Drinking and Drug Use among Young People in England](#). 2018
- ¹⁴ NHS Digital. [Health Survey for England](#). 2019
- ¹⁵ Action on Smoking and Health (ASH). [Use of e-cigarettes \(vapes\) among young people in Great Britain](#). 2022
- ¹⁶ Jackson SE, Brown J, Jarvis MJ. [Dependence on nicotine in US high school students in the context of changing patterns of tobacco product use](#). *Addiction*. 2021 Jul;116(7):1859-1870. doi: 10.1111/add.15403. Epub 2021 Jan 22. PMID: 33405286; PMCID: PMC8436751
- ¹⁷ McNeill A, Brose LS, Calder R, Bauld L & Robson D (2018). [Evidence review of ecigarettes and heated tobacco products 2018](#). A report commissioned by Public Health England. London: Public Health England.
- ¹⁸ COMMITTEE ON TOXICITY OF CHEMICALS IN FOOD, CONSUMER PRODUCTS AND THE ENVIRONMENT (COT). [Statement on the potential toxicological risks from electronic nicotine \(and non-nicotine\) delivery systems \(E\(N\)NDS – e-cigarettes\)](#). September 2020.
- ¹⁹ Smoking in England. [Top-line findings on smoking in England from the Smoking Toolkit Study](#)
- ²⁰ GOV.UK. Chapter 6 - [Ingredient Guidance - Great Britain](#) [online]
- ²¹ Centers for Disease Control and Prevention (CDC). [Outbreak of Lung Injury Associated with the Use of E-Cigarette, or Vaping, Products](#) [online]
- ²² Centers for Disease Control and Prevention (CDC). [Dates of symptom onset and hospital admission for patients with lung injury associated with e-cigarette use, or vaping — United States, March 31, 2019–February 15, 2020](#) [online]
- ²³ GOV.UK. [E-cigarette use or vaping: reporting suspected adverse reactions, including lung injury](#) [online]